

Kivonat
Telki Község Képviselő-testülete
2015. november 30-án megtartott rendkívüli ülésének
jegyzőkönyvéből

Telki község
Képviselő-testülete
128/2015. (XI.30.) Öh. számú
Határozata
TELKI ÖNKORMÁNYZATÁNAK
2016. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSÉNEK KONCEPCIÓJÁRÓL

Telki község Képviselő-testülete az önkormányzat 2016. évi költségvetési koncepcióját - mint a költségvetés kidolgozásának alapját - az alábbiak szerint elfogadja:

1. A működési bevételek és kiadások – felhalmozási bevétel felhasználása nélküli – egyensúlyának megteremtésére tett intézkedések folytatása. A költségvetési terv összeállításánál alapvető szempont a pénzügyi egyensúly megteremtése.
2. Az intézmények működésének felülvizsgálata, működőképességének megőrzése a takarékosági szempontok figyelembevételével.
3. A költségvetési előirányzatok tervezésekor a kötelező önkormányzati feladatok prioritását biztosítani kell. Önként vállalt feladat a költségvetésben akkor tervezhető, ha annak pénzügyi fedezete az önkormányzat saját bevételeiből megteremthető. Az önként vállalt feladat kiadásainak finanszírozása a kötelező önkormányzati feladat ellátását nem veszélyeztetheti.
4. A költségvetés előkészítésekor a jogszabályon, szerződésen, megállapodáson alapuló kiadások elsődlegességét biztosítani kell.
5. A költségvetésben a nem várt kiadások finanszírozhatósága érdekében általános tartalékot kell képezni.

A KONCEPCIÓ A HATÁROZAT MELLÉKLETE.

Felelős: Polgármester
Jegyző
Intézményvezető

Határidő: értelemszerűen a 2016. évi költségvetés

1.sz. melléklet

Telki Önkormányzatának 2016.évi költségvetési koncepciója

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény jelenleg érvényben lévő szabályozása költségvetési koncepció készítését nem írja elő, de célunk, hogy az Önkormányzat 2016. évre vonatkozó feladatainak, terveinek, gazdálkodási kereteinek bemutatása továbbra is költségvetési koncepció készítésével történjen.

2016.évi költségvetés tervezésének megkezdése előtt fontos áttekinteni a 2016.évi központi költségvetést, annak is a helyi önkormányzatokra vonatkozó részeit, illetve a várható bevételeket, kiadásokat és kötelezettségvállalásokat.

Ezek figyelembevételével lehet megállapítani a következő év gazdálkodási célkitűzéseit és elkezdni a következő év költségvetésének tervezési feladatait

Az Országgyűlés Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló törvényt elfogadta.

Az önkormányzatok várható helyzete 2016-ben

2016. évi költségvetési törvényben meghatározott főbb célkitűzések közül az önkormányzatot érintők a következők:

- 2016-ban is folytatjuk a pedagógus-életpályaprogram.
- Bürokrácia csökkentése - az adóhatóság feladata lesz javítani az adózói morált, úgy, hogy a jó adózókat pozitív megkülönböztetésben részesíti a rossz adózókkal szemben.
- az adminisztratív terhek csökkentése (illetékek, díjak) az Államreform 2 keretében.
- az ingyenes gyermekétkeztetés további folytatása,
- A „segély helyett munkát” elv keretében a közmunka-programokban foglalkoztatottak létszámának és a programok forrásának bővítése.
- egyes jövedelempótló ellátások reálértékének megőrzése.

Jövő évben a korábbi döntésnek megfelelően tovább emelkedik a pedagógusok bére.

A Kormány a családok támogatását, azon belül is a **gyermekétkeztetési feladatok** finanszírozását az utóbbi évek során mindvégig kiemelt területként kezelte. Mérföldkőnek tekinthető, hogy 2015. szeptember 1-jétől bővül a kisgyermeket ellátó intézményrendszerben a térítésmentes étkeztetés lehetősége, amely tovább csökkenti a családok gyermekneveléssel összefüggő terheit, valamint hozzájárul a jövő generációjának egészséges fejlődéséhez. E kiemelt célkitűzés megvalósításához a **2016. évben a költségvetés az önkormányzatok gyermekétkeztetési feladatainak ellátására többletforrást biztosít.**

A Kormány kiemelt foglalkoztatáspolitikai prioritása a „segély helyett munkát” elv érvényre juttatása. Hosszú távú célja pedig az üzleti világgal szorosan együttműködve a teljes foglalkoztatottság megvalósítása. Ennek megfelelően a bevezetett, kapcsolódó szociális támogatási rendszer igazságosabb és átláthatóbb, emellett elejét veszi a korábban gyakran tapasztalt, segélyekkel való visszaéléseknek. Az állam által biztosított támogatási formákon túl **az emberek szociális támogatással való ellátása az önkormányzatok feladata**, mivel a helyi közösségek rendelkeznek leginkább azzal a tudással, amely alapján dönthetnek a jogosultság tekintetében.

Az önkormányzatok szabadabban dönthetnek a támogatások nagyságáról és formájáról. Az új támogatási rendszerben senki sem maradhat ellátás nélkül, ugyanis a megfelelő forrással nem rendelkező önkormányzatok központi költségvetési forráshoz jutnak. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. Az állami

felelősségi körbe tartozó ellátások járási kormányhivatali hatáskörben, az önkormányzati ellátások képviselő-testületi hatáskörben találhatóak.

2016-ban is jelentős célkitűzés tehát a segélyezettek újbóli integrálása a munka világába.

Telki Önkormányzatának 2016. évi költségvetési koncepciója

A Költségvetési koncepciónak az elképzelések megfogalmazását és az elérni kívánt célok meghatározását célszerű tartalmaznia azzal a céllal, hogy a jövő évi költségvetés kialakításához szükséges alapelvek, valamint a főbb célkitűzések meghatározásra kerüljenek. A koncepció elfogadását követően részleteiben is folytatódhat a költségvetési rendelet előkészítése és ehhez szükséges, hogy a stratégiai döntések már a költségvetés évét megelőzően megtörténjenek.

A polgármester programjának elvi keretei és iránya a választási ciklusra:

- a település jó színvonalú üzemeltetése,
- a pénzügyi egyensúly megőrzése,
- a rendkívül takarékos működés,
- hogy a működési kiadást működési bevétel finanszírozzon,
- hogy jó gazda módjára báni a vagyonunkkal,
- hogy fejleszteni településünket és ehhez minél több pályázati forrást találni,
- hogy érvényesíteni a többlétszolgáltatások esetében a felhasználói hozzájárulás elvét,
- hogy hitelfelvételt csak kivételes esetben, körültekintően, fejlesztéshez kapcsolódóan vegyen fel az önkormányzat, de törekedni kell a fejlesztések hitelfelvétel nélküli menedzselésére.

Fontos, hogy az intézmények jó színvonalon üzemeljenek,

- hogy működjön a helyi szociális háló,
- hogy épüljön a közösség,
- hogy jó kapcsolatunk legyen a nagyobb rendszerekkel és
- a helyi kisközösségekkel, civil szférával egyaránt.

Főbb költségvetési irányelvek:

A jelenlegi és a várható gazdasági-, pénzügyi helyzetben a 2016. évi gazdálkodás során továbbra is előtérbe kell helyezni az alábbi szempontokat:

- a közfeladatokat ellátó intézmények és a hivatal biztonságos működésének biztosítása,
- a gazdálkodás során folyamatosan ügyelni kell a bevételek és kiadások egyensúlyára;
- az önkormányzat valamennyi területén racionális, hatékony, eredményes gazdálkodást kell folytatni;
- törekedni kell a tervezett bevételek teljes körű beszedésére, és az esetleges új bevételi források (lehetőségek) felkutatására;
- pályázati lehetőségek felkutatása, kihasználása.

Bevételek

A központi működési támogatás

A helyi önkormányzatok központi költségvetési támogatási rendszere a 2016. évben is az önkormányzati feladatellátáshoz igazodó, 2013-tól kialakított feladatalapú támogatási rendszerben történik.

Természetesen az önkormányzatok mindennapjaiban és finanszírozásában is érvényesülnek a 2016. évi költségvetési törvény általános célkitűzései, így az életszínvonal és életminőség javítása, a jóléti intézkedések erősítése, ágazati fejlesztések megvalósulása.

Ennek megfelelően **jövőre** – a Kormány kiemelt célját érvényesítve – jelentősen **növekszik a gyermekétkeztetés támogatása**, melynek köszönhetően igen nagymértékben **bővül az ingyenes étkezésben részesülők száma**.

A Kormány részéről biztosított a forrás a gyermekek intézményrendszeren belüli minél korábbi fejlesztése érdekében elindított programhoz is, amely 3 éves kortól kötelezővé teszi az óvodát, annak érdekében, hogy ne maradjon egy gyermek sem ellátás nélkül hazánkban. E célokhoz kapcsolódva továbbra is biztosítottak azok a fejlesztési források is, amelyek az óvodák kapacitásbővítését, az önkormányzati konyhák fejlesztését szolgálják. A fentiek alapján a jövő évben is kiemelt szerepet kap az eltérő élethelyzetből, környezetből származó gyermekek esélyegyenlőségének megteremtése.

A Kormány szociális segélyezéssel, a segélyezettek munka világába való visszavezetésével kapcsolatos elképzeléseinek megfelelően 2015 márciusától gyökeresen átalakult az állam és az önkormányzatok ellátási felelőssége.

A minden állampolgárnak egyforma feltételekkel biztosítandó ellátásokról immár az állam gondoskodik, **a települési önkormányzatoknál pedig annak a lehetősége maradt meg, hogy az egyedi problémákra koncentrálnak nyújtsanak segítséget a helyi igények megfelelő ismerete mellett.**

E feladat értelmében specifikus, minden településen eltérő adottságokra és szükségletekre kell reagálni, ehhez pedig az önkormányzatok alapvetően a saját bevételeikre támaszkodhatnak.

A fenti általános elvek mellett az **önkormányzati finanszírozás tekintetében a jövő év legfőbb célkitűzése a kiszámíthatóság és a stabilitás megtartása, a működési hiány nélküli gazdálkodás fiskális feltételeinek erősítése és a kistélepülések további felzárkózásának elősegítése.**

A központi költségvetés alapján a települési önkormányzatokat az alábbi címeken illeti meg támogatás:

A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása:

- A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása
- A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása
- A települési önkormányzatok egyes szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása
- A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása
- A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásai

A helyi önkormányzatok általános működésének és ágazati feladatainak támogatása célhoz kötött felhasználást és elszámolást előírva biztosítja a helyi közszolgáltatások megfelelő színvonalon történő ellátását.

A helyi önkormányzatok kiegészítő támogatásai egyrészt működési és felhalmozási célú költségvetési támogatások formájában segíti az önkormányzatok feladatellátását és a kapcsolódó fejlesztési beruházások megvalósítását, másrészt az egyedi problémák kezelése érdekében is tartalmaz forrásokat.

A célok elérésének módja, a helyi önkormányzatok 2016. évi központi költségvetési támogatásainak területein

Általános működés, igazgatás

Az önkormányzatok feladatainak nagyobb részét a klasszikus értelemben vett önkormányzati feladatok (igazgatási feladatok, településüzemeltetés, közvilágítás, helyi adóztatás, stb.) teszik ki.

E helyi közügyek ellátását 2016-ban is, hasonlóan az előző évekhez egy – a különböző feladatmutatóktól és az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől is függő – általános jellegű támogatás szolgálja.

Az általános támogatáson belül külön jelenik meg az önkormányzati hivatal támogatása, a legtipikusabb településüzemeltetési feladatok, illetve az egyéb kötelező önkormányzati feladatok támogatása.

Az előző évhez képest változás, hogy a jogcím kiegészül a Település-üzemeltetéshez kapcsolódó feladatellátás kiegészítő támogatása címmel. Ezen új jogcím kiegészítő támogatás biztosítását teszi lehetővé, amennyiben a 2014. évi beszámoló alapján a települési önkormányzatok országosan összesített nettó kiadása az alaptámogatások országosan összesített összegét meghaladja. Így biztosítható, hogy a központi költségvetés a valós nettó kiadások alapján biztosítson forrásokat az alrendszer számára. A kiegészítő támogatás csak abban az esetben állapítható meg, ha az előirányzat törvény szerinti összege azt lehetővé teszi. A tervezet szerint a kiegészítő támogatás fajlagos összegeit a helyi önkormányzatokért felelős miniszter és az államháztartásért felelős miniszter 2016. január 5-éig közösen állapítja meg. Kiemelendő még az egyéb kötelező feladatok támogatásában megjelenő változás. Továbbra is cél az alacsonyabb lakosságszámmal, gyenge jövedelemtermelő-képességgel rendelkező önkormányzatok támogatása.

A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása:

- a. Önkormányzati hivatal működésének támogatása.
- b. Település-üzemeltetéshez kapcsolódó feladatellátás támogatása.
 - Zöldterület-gazdálkodással kapcsolatos feladatok ellátásának támogatása.
 - Közvilágítás fenntartásának támogatása.
 - Köztemető fenntartással kapcsolatos feladatok támogatása.
 - Közutak fenntartásának támogatása.

A fenti támogatások önkormányzatonkénti együttes összegét csökkenti az önkormányzat **elvárt bevétele**. Az elvárt bevétel a 2014. évi iparüzési adóalap 0,55%-a, de a beszámítás összege nem haladhatja meg az önkormányzatot ezen a jogcímen megillető támogatások összegét.

Köznevelés

A települések fő feladata a köznevelés területén 2016. évben is az óvodai ellátás biztosítása. E feladathoz a 2015. évhez hasonlóan biztosít finanszírozást a központi költségvetés:

- átlagbér alapú bértámogatás jár a pedagógusok és a nevelő munkát segítők jogszabályi előírások alapján elismert létszáma alapján,
- kiegészítő támogatás jár az óvodapedagógusok minősítéséből fakadó többletkiadásokhoz, létszámuk alapján,
- óvodaműködtetési támogatás szolgálja a nem szakmai dolgozók bérének és az intézmény szakmai eszközei beszerzésének, dologi kiadásainak támogatását,

A **bértámogatás** tekintetében a költségvetés a jogszabályi előírások alkalmazásával biztosítja az óvodapedagógusok illetményét, igazodva a pedagógusi életpálya előmeneteli rendszer többletköltségeihez, valamint a nemzeti köznevelési törvény szerinti jogszabály módosításból adódó többlet bérterhekhez.

Fontos kiemelni, hogy a központi költségvetés számol a kötelező óvodáztatásból fakadó többletkiadásokkal is, és figyelembe veszi a szaktörvény azon, 2015 szeptemberétől hatályba lépő módosítását is, amelynek értelmében a pedagógiai szakképzettséggel rendelkező óvodai segítők is a pedagógus életpálya szerinti illetményre lesznek jogosultak.

A **pedagógusok minősítésére** biztosított forrás egyaránt támogatást nyújt a 2014. és 2015. években minősített óvodapedagógusok bérével kapcsolatos többletkiadásokra. A fenntartónkénti adatokat a Köznevelési Információs Rendszer adatszolgáltatása alapozza meg.

Szociális ágazat

A szociális és gyermekjóléti ellátórendszerben az önkormányzatok szerepe alapvetően a 2016. évben is az alapellátások biztosítása.

Tekintettel a segélyezési rendszer 2015. március 1-jével való átalakítására, a pénzbeli ellátások terén jelentős hangsúlyeltolódás történt. Az állami és önkormányzati feladatok éles elválasztásával járási kormányhivatali hatáskörbe került valamennyi normatív alapon járó támogatás, így az önkormányzatok pénzbeli ellátásokkal kapcsolatos, kötelező feladatai jelentős mértékben lecsökkentek.

Ugyanakkor a települési támogatás bevezetésével az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekben segítséget nyújtanak az arra rászorulóknak.

Ezzel a kötelező segélyezésen túlmenően jelentősen nőtt az önkormányzatok feladata és felelőssége a segélyezésre szorult polgáraik meghatározásában és részükre a támogatás megállapításában. E változáshoz igazodva a Hozzájárulás a pénzbeli szociális ellátásokhoz jogcím központi előirányzata jelentősen lecsökken, hiszen a 2016. évben már nem kell visszaigényelhető forrást biztosítani azon segélyekhez, melyek már nem kötelezően nyújtandó önkormányzati ellátások.

2016. évben továbbra is kötelező önkormányzati feladat a **gyermekétkeztetés**. Az ingyenes bölcsődei és óvodai gyermekétkeztetés bővítéséről szóló 1732/2014. (XII. 12.) Korm. határozat, illetve a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény folyamatban lévő módosítása alapján 2015. szeptember 1-jével jelentősen bővült azon jogosultak köre, akik bölcsődében, illetve óvodában térítésmentesen étkezhetnek. E feladathoz a helyi önkormányzatok számára többlettámogatást biztosít a Kormány.

Kulturális ágazat

A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása 2016-ban a szabályozás alapvető változatlanlansága mellett az előző évhez képest megújított struktúrát követi. A kulturális javak védelmére, a muzeális intézményekre, a közművelődési és a nyilvános könyvtári ellátásra – a jogszabályi környezet és az ellátandó feladatok változatlanlanságára tekintettel – a 2015. évvel azonos összeg biztosít a Kormány.

Közhatalmi bevételek

A helyi adókból származó bevétel továbbra is teljes egészében az önkormányzatok saját bevétele és helyben járul hozzá a feladatokhoz.

Telki község képviselő-testülete 2014. decemberében **116/2014.(XII.18.) Öh. számú határozatával döntött arról, hogy az adórendeleteit felülvizsgálja** az igazságosabb közteherviselés és Telki hosszú távú működésbiztonsága érdekében megvizsgálja a helyi adózás rendjét és strukturális változást készít elő.

A képviselő-testület választási programjában megfogalmazta azt, hogy átfogó adóemelést nem tervez, csak a kisebb belső átalakításokkal kívánja elérni az igazságosabb közteherviselés érvényesülését.

Építményadó

Telkiben 1385 db ingatlanra történik építményadó befizetés 81.792 e –Ft. értékben.

Az önkormányzat helyi adórendelete értelmében adókedvezmény illeti meg minden természetes személy adóalanyt minden, a lakásba állandó lakosként bejelentett közeli hozzátartozó után. A lakásba állandó lakosként bejelentett első személy után 40 m², további, 10-10 m² kedvezmény illeti meg az ingatlanba lakosként bejelentett közeli hozzátartozókat is. Az adókedvezmény maximum 7 személyig vehető igénybe lakások esetében

A bejelentett lakosok utáni adókiesés mértéke éves szinten kb. 29 000 e -30 000 e Ft

Telekadó

Telekadó fizetés 331 ingatlan után történik ebből származó tervezett bevétele 2015. évben 45 M Ft.

Telekadó bevételi oldala kérdéses a mezőgazdasági tevékenység alá vont területek adómentessége miatt.

Helyi iparűzési adó

Az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén a helyi iparűzési adó mértékét az eddigi 1,6 %-ról 1,8 %-ra emelése a képviselő-testület előtt van.

Az adó mérték emeléséből eredő bevétel növekedést nem tudjuk előre prognosztizálni, hiszen az egy állandó változó tényező, melyet nagymértékben befolyásol a magas túlfizetés állománya.

Pótlék, bírság, egyéb bevételek

A pótlékok és bírságok összegének tervezése az előző évi bevételen alapulhat. Az egyéb bevételek a szabálysértési bírságokból befolyt tételeket tartalmazzák, amelynek behajtási %-a olyan alacsony, hogy arra kalkulációt készíteni nem lehet.

Települési adó

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény értelmében:

1/A. § (1) Az önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethet be, amelyet vagy amelyeket más törvény nem tilt. Az önkormányzat települési adót **bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy arra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya.** A települési adónak **nem lehet alanya** állam, önkormányzat, szervezet, továbbá – e minőségére tekintettel – **vállalkozó** [52. § 26. pont].

(2) Az e § alapján megállapított települési adóra kizárólag az 1. § (1) bekezdését, a 42/B. §-t és a 43. § (3) bekezdését kell alkalmazni.

(3) A települési adóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat az önkormányzati adóhatóság látja el.

(4) A települési adóval kapcsolatos eljárási kérdésekben az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy az önkormányzat települési adót önadózással megállapítandó adóként is bevezethet.

(5) A települési adóból származó bevétel az azt megállapító önkormányzat bevétele, amelyet fejlesztési célra és a települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozó szociális ellátások finanszírozására használhat fel.

Települési adó bevezetését a képviselő-testület fontolgatja.

Gépjárműadó

A gépjárműadó megosztás szabályaiban sem lesz változás, a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adó 40 % marad helyben és továbbra is 60 % kerül központosításra.

A fentiekben részletezett központi rendelkezés értelmében, ha figyelembe vesszük a gépjárműadó kivetésünk összegét, akkor annak 40 %-át, - mint a költségvetési törvény szerinti helyben maradó részt -, azaz 14 M Ft-ot bevétellel számolhatunk.

Az adóintézkedések csökkentése érdekében tovább kell folytatni a következetes végrehajtási és ellenőrzési tevékenységet.

Működési bevételek

Intézmények tevékenységükkel kapcsolatos bevételei

A bevételi kör meghatározó elemét képezik a különböző jogcímenek (lakások, nem lakás céljára szolgáló helyiségek, létesítmények (Pajta – Faluház; Tornaterem) – az önkormányzat

vonatkozó rendeletei és határozatai által megállapított – beszedett térítési díjak és szolgáltatási bevételek.

Az önkormányzat működési bevételeit növeli az ÉDV bérleti díj felszámított áfa-ja.

A Telki Napló és a telki.hu portál esetében növelni kell a hirdetési felületek értékesítéséből származó bevételeket.

A KÖZTERÜLET-HASZNÁLATTAL, VALAMINT AZ ÖNKORMÁNYZAT TULAJDONÁBAN LÉVŐ ÚTHÁLÓZAT IGÉNYBEVÉTELÉVEL (BEHAJTÁSI DÍJ) ÖSSZEFÜGGŐ BEVÉTELEK TERÜLETÉN A TARIFÁKAT A NAPI GYAKORLATHOZ KELL IGAZÍTANI.

Önkormányzat kötelező feladata a gyermekétkeztetés biztosítása az óvodába és iskolába. A gyermekétkeztetés térítés díja megegyezik a nyersanyagnorma mértékével. A nyersanyagnorma 2015.01.01-től jelentősen változott.

A bevétel szempontjából az étkezési nyersanyagnorma 100%-át téríti meg az igénybevevő amennyiben nem jogosult kedvezményre

A szolgáltatások bevételeinek felülvizsgálata szükséges, a költségvetési törvény 1,6 % inflációval számol 2016. évre.

Felhalmozási bevételek

Tervezése a jelenlegi gazdasági környezetben nem könnyű feladat.

Az Önkormányzat 2016. évben a szennyvíz üzemeltetéssel kapcsolatos bérleti díjjal számol, de a közmű-hálózatokkal kapcsolatos állami intézkedések tükrében kérdőjeles, hogy meddig lesz lehetősége az önkormányzatnak bérleti díjat realizálni a vízi-közművei után.

Az önkormányzati telkek értékesítéséből származó bevétellel addig nem számolunk, míg a tényleges értékesítés meg nem történik

Kiadások

A Mötv. 13. § (1) bekezdése szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó **helyi önkormányzati feladatok** különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);

6. óvodai ellátás;

7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;

8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;

8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;

9. lakás- és helyiséggazdálkodás;

10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;

11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;

12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;

13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;

14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;

15. sport, ifjúsági ügyek;

16. nemzetiségi ügyek;

17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;

18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;

19. hulladékgazdálkodás;

20. távhőszolgáltatás;

21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

A fenti listából látható, hogy az önkormányzatoknak változatlanul sokrétű feladattal kell majd megbirkózniuk, ugyanakkor az állami támogatások az ellátandó feladatokat nem, vagy csak részben finanszírozzák le.

Működési kiadások

A költségvetés előkészítésekor a jogszabályon, szerződésen, megállapodáson alapuló kiadások elsődlegességét biztosítani kell. Figyelembe kell venni továbbá a hatályos törvényekből és rendeletekből, határozatokból adódó feladatokat. Kiadásoknál valamennyi területen jól átgondolt, de reális a szükségletek (foglalkoztatáspolitikai célokhoz igazodó személyi juttatások és kötelező valamint állami feladatokhoz kapcsolódó dologi kiadások, ezen túl az önként vállalt feladatokhoz kapcsolódó dologi kiadások) meghatározásakor a takarékos és hatékony gazdálkodás elvét érvényre kell juttatni. A költségek vonatkozásában a szükséges és reális fedezetet biztosítani kell a tervezés során.

Működési kiadások közül a legjelentősebb tételt a személyi juttatások és járulékok tették és teszik ki.

Személyi jellegű kiadások

Személyi jellegű kiadások között szerepel az önkormányzati hivatal apparátusának díjazása, az intézmények alkalmazottainak személyi jellegű kiadásai, a képviselő-testület tagjainak díjazása, közfoglalkoztatottak bérezésére fordítható összegek.

A meglévő intézményhálózathoz tartozó személyi állományt ismerjük, a személyi juttatások és annak, járulékainak előirányzatának meghatározása a hatályos jogszabályok alapján történhet.

A költségvetés készítésénél a létszám előirányzat a személyi juttatások megállapításának alapja. Ezért fontos az intézményi létszámkeretek ellátandó feladatokkal arányos megállapítása.

Tervezésük során figyelemmel kell lenni az illetmények mértékének változására, a képviselő-testület által jóváhagyott létszámkeretre, törvényi változásokra.

Soros előrelépésekkel, minimálbérre, valamint garantált bérminimumra történő kiegészítésekkel, esedékes jubileumi jutalmak összegeivel és a nyugdíjba vonulás miatti felmentéssel is számolnunk kell.

Biztosítanunk kell továbbá az óvodapedagógusokat megillető minősítésből adódó többletkiadások fedezetét.

Tervezésre kell kerülni-e a munkába-járással kapcsolatos kiadásoknak és a kötelező cafetéria-juttatásának keretével is számolunk kell.

A fizetési számlához kapcsolódóan, az egy foglalkoztatottnak havonta adható bankszámláhozjárulás mértéke a 2016. évben legfeljebb 1000 forint

A 2016. évi minimálbér a koncepció összeállításakor még nem ismert.

2016-ben is folytatódik a pedagógus-béremelés. 2017-ig minden évben emelkedni fog a pedagógusok bére, így jövőre is.

Telki Óvodában dolgozó óvodapedagógusok száma 19 fő. Jelenleg 4 fő pedagógus minősítése van folyamatban. 2016 év közben 2 fő óvodapedagógus kérheti nyugdíjazás miatt a felmentését.

Több lépcsőben zajlik az **egészségügyi dolgozók béremelése**, amelynek egyaránt részesei a védőnők.

Munkaadókat terhelő közterhek lényegében nem változnak.

A **dologi kiadásokon** belül a legnagyobb hányadot a közüzemi díjak, az élelmezési és karbantartási kiadások teszik ki, ezeket az előirányzatokat továbbra is kiemelt előirányzatként kell kezelni a dologi kiadásokon belül.

Kiemelt szempont a működési költségek optimalizálása.

- Általános Iskola tanterembővítésének hatása

- Iskola évközi működési támogatása
- Közvilágítás fejlesztésének hatása
- Gyepmesteri tevékenység átalánydíjas szerződése
- Az orvosi rendelőknek, védőnői szolgálatnak helyet adó épület bérleti díja, üzemeltetésének költsége jelentős terhet jelent az önkormányzat számára.
- Az önkormányzat tulajdonában lévő úthálózat fenntartási költségei folyamatosan nő.
- Az intenzíven fenntartott közterek, parkok területe folyamatosan növekszik.
- Informatikai Ad-hoc bizottság Általános iskolára vonatkozó felmérésének hatása

Támogatások

Az önkormányzat a kiemelt rendezvények lebonyolítására a Telki Kultúra Közhasznú Alapítvánnyal kötött közművelődési megállapodást.

Az önkormányzat a Máltai Szeretet Szolgálattal kötött ellátási szerződéssel biztosítja a gyermekjóléti és egyes szociális szolgáltatásokat.

A Képviselő-testület lehetőséget biztosít a településen működő civil szervezeteknek működésükhöz, programjaikhoz támogatás pályázására. Az ehhez pályázati keret meghatározása szükséges.

Települési támogatás

A szociális törvény az önkormányzatok által biztosítandó segélyek tekintetében annyit ír elő, hogy az önkormányzat a helyi viszonyokhoz mérten, a krízishelyzetben lévő személyek számára, illetve a helyi szociális problémák kezelésére települési támogatást nyújt.

A települési támogatás egyes típusait és jogosultsági feltételeit az önkormányzat rendeletében határozta meg.

Működési kiadások:

- Működési kiadások meghatározásakor a takarékos és hatékony gazdálkodás elvét érvényre kell juttatni.
- A költségvetés előkészítésekor a jogszabályon, szerződésen, megállapodáson alapuló kiadások elsődlegességét biztosítani kell.
- A szükséges karbantartási munkálatokat intézményeinknél (óvoda, iskola polgármesteri hivatal) az önkormányzatnak folyamatosan el kell végeznie, hogy működőképességét biztosítani tudja.
- A forrásokkal való hatékony gazdálkodás minden vezető kötelessége, és elvárható tőlük, hogy saját területükön tárják fel a megtakarítási lehetőségeket. Ez mind a személyi mind a dologi kiadásokra vonatkozik.

Tervezett beruházások, felújítások

A 2016. évi tervezés során figyelembe kell venni a folyamatban lévő beruházásokat, a korábbi képviselő-testületi döntéseken alapuló elkötelezettségeket és számba kell venni a konkrétan tervezhető fejlesztési bevételeket és ezután lehet meghatározni a költségvetésben a fejlesztési célok megvalósításának sorrendjét.

Fel kell mérni az intézményeknél a már nem halogatható szükségessé vált felújításokat és azok várható kiadásainak ismeretében a rendelkezésre álló forrásaink függvényében megvalósításukkal számolni kell a költségvetés készítése során.

Folyamatban lévő beruházások:

- Településfejlesztési koncepció és településrendezési eszközök új követelményeknek megfelelő elkészíttetése.
- Közvilágítás bővítése.
- Völgyrét területének ivó-víz ellátására vonatkozó tervezés

A fejlesztési célokat rangsorolni kell, különös tekintettel a pályázati források ismeretében. Ez a prioritás a megjelenő források ismeretében rugalmasan változhat.

Fejlesztési célok:

- **Muskátli utcai komplex csomópont II. ütemének befejezése**
a programra 80 millió forint pályázati forrást nyertünk az előző ciklusban, melynek központi közbeszerzése jelenleg folyik. A beruházás megvalósításában érdekelt vállalkozások támogatásai az önkormányzat számlájára megérkeztek.
- **Zöldmezős beruházásként megépítendő új orvosi rendelő megvalósítására**
- **Iskola-fejlesztés II. ütem**
A második ütem az átrium lefedésével hozna létre egy multi funkciós nagytermet.
- **Csatornázás megvalósítása támogatott program keretében**
Teljes csatornázottságot szeretnénk elérni, szennyvíztisztító-üzemfejlesztéssel egybeöltve, de ez csak a derogációs pályázat keretei között jelentős, minimum 85% - maximum 100%-os támogatás mellett reális. A pályázat elindult, a lebonyolító szervezet létrejött.
- **Köztér és útfelújítás lakossági összefogással**
Folytatnánk a lakossági finanszírozással megvalósuló fejlesztések hagyományát.

Összefoglalás:

A Mőtv. 111 § (4) bekezdése szerint a költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető. A helyi önkormányzat költségvetésében a működési bevételeknek teljes egészében fedezetet kell nyújtaniuk a működési kiadásokra

A Koncepcióban bevételeink tervezése Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló 2015. évi C. törvényben meghatározott makrogazdasági mutatók, valamint az önkormányzati feladatokhoz hozzárendelt feladatfinanszírozási rendszer fajlagos támogatási összegei alapján történik.

Fő célkitűzésként továbbra is a működőképesség megtartását, a megkezdett, előkészített fejlesztések folytatását fogalmazzuk meg.

A működtetésre tervezett bevételeink és kiadásaink takarékos, megfontolt gazdálkodás mellett elegendőek a településüzemeltetési és intézményműködtetési feladatok ellátásához.

Továbbra is alapvető célkitűzésünk a tartalékok képzése a fejlesztések megvalósításához.

Deltai Károly sk.
Polgármester

dr. Lack Mónika sk.
jegyző

A kiadmány hitelül:

Bogoly Andrea
titkársági előadó